

Оцінка племінних якостей качиних яєць родинного стада качок кросу
«Благоварський» в умовах ПП «Іваненко» Сімферопольського району АР
Крим

О. В. КАРПЕНКО – к. с.-г.н., доцент, Херсонський ДАУ

Постановка проблеми. В умовах сучасної ринкової економіки, економічних кризових явищ в Україні і країнах ближнього зарубіжжя ведеться активний процес відновлення галузі птахівництва шляхом збільшення темпів виробництва м'яса птиці та племінної продукції, а також зниження його собівартості і підвищення конкурентоспроможності [1].

Стан вивчення проблеми. Виходячи з теоретичної уяви, одним із шляхів прискорення селекційного процесу є добір за елементами складних полігенних ознак, до яких відносять більшу частину селекційно-значущих ознак сільськогосподарської птиці. Інкубаційні якості птиці родинного стада є одним з елементів як прискорення процесу селекції так і удосконалення технології утримання родинних стад [2]. Одним із головних підходів у цьому плані може бути визначення рівня показників інкубації качок родинного стада від кількості птиці в кожній сформованій групі.

Завдання і методика досліджень. Дослідження виконані в умовах качиної ферми приватного підприємства «Іваненко», що розташована в с. Курганне Сімферопольського району АР Крим на качках кросу «Благоварський».

Підприємство має 3 пташки розміром 12 x 84 м. Поголів'я в кожному пташику відповідно становить – 1840 голів качок та 364 голови селезнів. Потужність господарства – 6281 голови качок родинного стада. Підприємство має інкубаційний цех, обладнання - інкубатори ІКП-60.

Птицю першої контрольної групи згідно нормативним вимогам [3] утримували в секціях по 200 голів. Секції в пташнику для утримання птиці дослідних груп розділяли на 2 і 4 частини, а деякі, навпаки, об'єднували в одну. Тобто, в дослідних групах качок утримували по 50, 100, 400 і 600 голів в секції при однаковій щільності посадки. Таким чином, контрольні і дослідні групи відрізнялися лише по поголів'ю качок, які утримувалися разом в одній секції.

Метою дослідження було визначення продуктивних показників качок родинного стада за різною кількістю поголів'я качок та селезнів в секціях.

Для виконання поставлених завдань були розраховані наступні показники по кожній секції:

1. Несучість на середню качку – несучку.
2. Вихід інкубаційних яєць.
3. Заплідненість яєць.
4. Виводимість яєць

5. Виведеність молодняку.

6. Плодючість качок родинного стада.

Результати досліджень. Дослід тривав протягом всього продуктивного періоду качок батьківського стада в господарстві, який складав 24 тижні, а саме з 15 лютого до 29 липня.

Інкубацію яєць проводили в інкубаторах ІКП-60 за загальноприйнятим режимом, біологічний контроль за розвитком ембріонів здійснювали згідно рекомендаціям Інституту птахівництва НААНУ. Результати досліджень наведені в таблиці 1.

Таблиця 1 - Несучість качок в залежності від їх чисельності в секції

№п/п групи	Кількість птиці в 1 секції пташника, гол.	Отримано яєць, шт.				Вихід інкубаційних яєць %
		по групі		на несучку		
		всього	інкубаційних	всього	інкубаційних	
1 до	200	58656	50640	122,2±0,09	105,5±0,10	86,3 ± 2,4
2	50	50720	45320	126,8±0,09** *	113,3±0,09 ***	89,3 ± 4,4
3	100	61605	54336	128,3±0,09** *	113,2±0,09 ***	88,2 ± 3,2
4	400	76800	65344	120,0±0,09	102,1±0,10	85,1 ± 1,8
5	600	111264	92832	115,9±0,09	96,7±0,10	83,4 ± 1,5

*** $P > 0,999$ порівняно до контролю

Як видно з приведених в таблиці даних, несучість качок контрольної групи складала 122,2 шт. за 24 тижні продуктивного періоду, тобто відповідала нормативним вимогам. Згідно цим вимогам [4], несучість качок батьківського стада класу еліта-рекорд повинна складати 105 яєць за 20 тижнів продуктивного періоду. Це свідчить про проведення досліду на високому зоотехнічному рівні.

Порівняно з контролем збільшення чисельності птиці в секціях пташника до 400 голів (4 група) привело до зниження несучості качок на 2,2 яєць, число отриманих на несучку інкубаційних яєць на 3,4 шт., виходу інкубаційних яєць на 1,2%.

Ще більш негативні результати отримані в разі збільшення поголів'я качок і селезнів в секціях пташника до 600 голів (5 група), зокрема, зниження несучості складало 6,3 яєць на несучку. При зменшенні численості птиці в секціях до 50 голів (2 група) і до 100 голів (3 група) несучість качок підвищилася відповідно на 4,6 та 6,1 яєць і складала 126,8 і 128,3 шт. на несучку. Число отриманих на несучку інкубаційних яєць

становило відповідно 113,2 та 113,3 шт., тобто виростало на 7,7 і 7,8 шт. Вихід інкубаційних яєць порівняно з контролем збільшився на 1,9 та 3,0% (рис. 1).

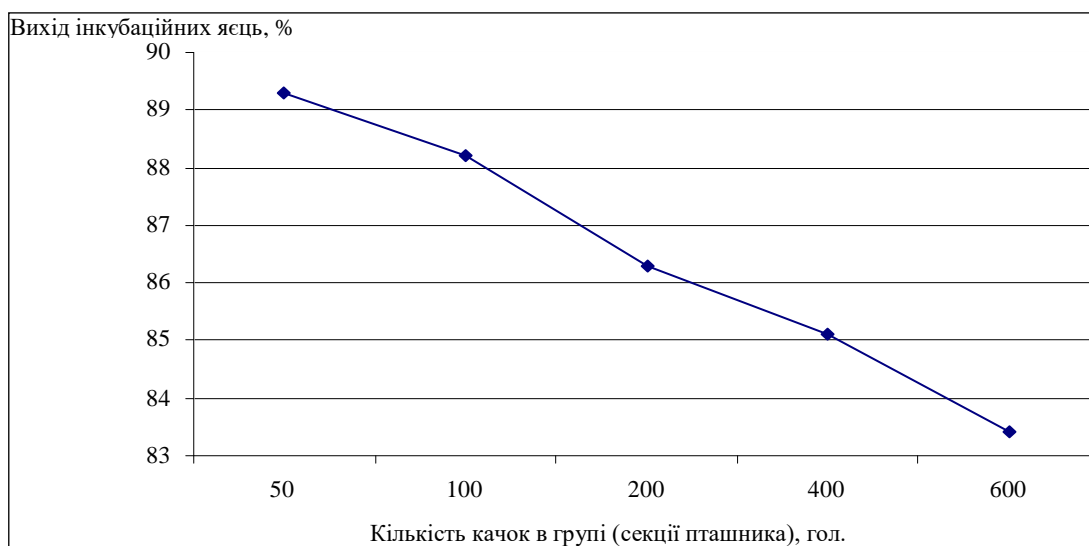

Рис. 1. Вихід інкубаційних яєць в кожній секції

Різниця між качками контрольної групи і двох дослідних (2 і 3 груп) по кількості отриманих на несучку яєць, в т.ч. інкубаційних є достовірною ($P > 0,999$). Проте, за відміченими показниками між качками 2 і 3 дослідних груп істотної різниці не виявлено.

Результати інкубації яєць качок приведених в таблиці 2 і проілюстровані на рисунку 2.

Таблиця 2 - Результати інкубації яєць качок

Показники	Група				
	1 контр.	2	3	4	5
Проінкубовані яйця, шт.	40512	36256	43469	52275	74266
Незапліднені яйця, шт.	2836	3009	3434	3712	5050
Заплідненість яєць %	93,0±0,1	91,7±0,2	92,1±0,1	92,9±0,1	93,2±0,1
Кров'яне кільце, шт.	486	508	522	836	1337
%	1,2±0,1	1,4±0,1	1,2±0,1	1,6±0,1	1,8±0,1
Ембріони, що завмерли, шт.	1661	1051	1260	2771	2153
%	4,1±0,1	2,9±0,1	2,9±0,1	5,3±0,1	2,9±0,1
Задохлики, шт.	6401	5475	6477	7998	12774
%	15,8±0,2	15,1±0,2	14,9±0,2	15,3±0,2	17,2±0,1
Вивелося каченят, гол.	29128	26213	1776	36958	52952
Виведення каченят %	71,9±0,2	72,3±0,2	73,1±0,2	70,7±0,2	71,3±0,2
Виводимість яєць %	77,3±0,2	78,8±0,2	79,4±0,2	76,1±0,2	76,5±0,2

Отримано каченят на 1 качку, гол.	75,9	81,9***	82,7***	72,2	68,9
-----------------------------------	------	---------	---------	------	------

*** $P > 0,999$ порівняно до контролю

Як видно з таблиці, за показником виведення каченят контрольна і дослідні групи відповідали нормативним вимогам. Згідно цим вимогам [4], виведення каченят з яєць, знесених качками класів еліта-рекорд, еліта, клас I клас II має бути не менше ніж 70,0 %.

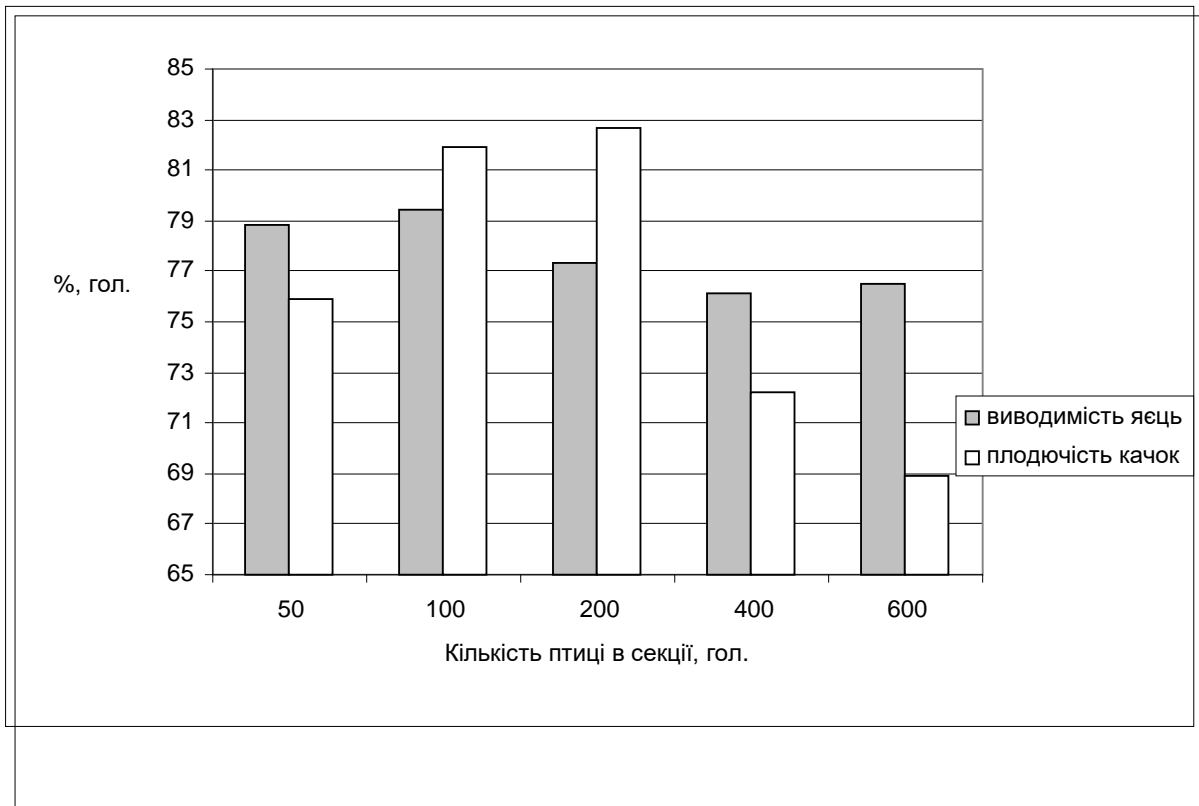

Рис. 2. Плодючість качок в залежності від їх кількості в секції

Проте, в порівнянні з контролем при утриманні качок і селезнів чисельністю 50...100 голів в секції цей показник був більший, а при утриманні чисельністю 400 та 600 голів був менший. Порівняно з контролем виводимість яєць в качок 2 і 3 групи була на 1,5 та 2,1% вище, а в качок 4 і 5 груп на 1,2 і 1,8% нище. Таким чином, незначне зниження заплідненості яєць в качок 2 і 3 груп (порівняно з контролем) компенсується кращою виводимістю яєць, що і забезпечило вищі показники виведення каченят.

Найвищі параметри плодючості мали качки 3 дослідних групи (утримання по 100 голів в секції), зокрема 82,7 каченяти на несучку за 24 тижні продуктивного періоду. За цим показником качки 3 групи трохи перевищували несучок 2 дослідних групи (50 голів в секції) і достовірно ($P > 0,999$) контрольну (200 гол.), 4 дослідної (400 гол.) і 5 дослідної (600 гол.) груп. Таким чином, по 3 групі отримано на 6,8 каченят більше на несучку чим в контролі. Це свідчить про необхідність внесення змін до

норм технологічного проектування в птахівництві в пункті, який стосується утримання качок батьківського стада важких кросів.

Висновки і перспектива подальших досліджень. На основі результатів досліджень встановлено:

1. При утриманні качок батьківського стада групами чисельністю не більше ніж 100 голів в кожній секції пташника забезпечує підвищення їх несучість і вихід інкубаційних яєць.

2. Збільшення несучості качок батьківського стада на 6,1 яєць (до 128,3 шт. на одну несучку за 24 тижні продуктивного періоду), підвищення виходу інкубаційних яєць до 88,2%, плодючості на 6,8 каченят (до 82,7 гол./несучку) забезпечується при утриманні в секціях не більше ніж 100 голів птиці (качок і селезнів разом) при нормативній щільності посадки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Богенфюрст Ф. Значеніє розведення водоплавного птаха в світовій економіці і Угорщині / Ф. Богенфюрст // Птахівництво: Міжвід. темат. наук. зб./ Інститут птахівництва УААН. - Борки, 2001. – Віп. 51. – С. 486-502.
2. Селекція сільськогосподарських тварин / [Ю. Ф. Мірошник, В. П. Коваленко, А. М. Угнівенко але ін.] / За заг. редактор Ю. Ф. Мірошника, В. П. Коваленко і А. М. Угнівенко. – К.: «Інтас», 2008. – 445 с. : 28 іл. (Учбове видання).
3. ВНТП-АПК-04.05 Відомчі норми технологічного проектування. Підприємства птахівництва: затверджені Міністерством аграрної політики України, наказ від 15 вересня 2005 року №473, 90 с. Введені в дію з 01 січня 2006 року на заміну ВНТП-СГиП-46-4.94.-К., 2005.
4. Інструкція з бонітування сільськогосподарської птиці. Затверджена наказом Міністерства аграрної політики України від 22.06.2001 року № 179. Зареєстрована в Міністерстві юстиції України 27 вересня 2001 року за № 846/6037.- До., 2001.